

Den 11. maj 2023

Til
alle menighedsrådsformænd
i Falster Provsti

tf. 21 69 20 00
falster.provsti@km.dk

J. nr. 2023-11495

Hermed **referat fra formandsmødet:**

Tirsdag den 2. maj, kl. 19.00 i Salen, Klosterstræde 3, 4800 Nykøbing F.

Mødets formål var at drøfte økonomiske og andre forhold af betydning for det kirkelige liv på Falster og det er således et betydningsfuldt forum for planlægning af arbejdet såvel i de enkelte råd som for koordinering og samarbejde.

Deltagere: Jørgen Jensen (Nykøbing F.), Ingelise Slente (Tingsted), Gert Larsen (Ønslev-Eskilstrup), Henriette Mortensen, næstformand (Nordvestfalster), Flemming Willumsen (Torkilstrup-Lillebrænde), Anders Lejre (Nørre Alslev-Nørre Kirkeby og Gundslev), Erland Rasmussen (Maglebrænde), Anny Hansen (Aastrup), Hans Hare (Falkerslev), Anne-Grethe Andersen (Horbelev), Tommy Raahaug (Karleby-Horreby-Sdr. Alslev), Bo Sort (Sønder Kirkeby), Søren Bjerregaard (Idestrup), Jens Erik Boesen (Væggerløse) og Karen Baarden, kasserer (Skelby-Gedesby-Gedser). Derudover deltog fra provstiudvalget: Connie Zlatevski, Hans Nielsen, Steen Henriksen, Bjørn O. Krohn, provsten og provstisekretæren.

Ikke til stede: Knud Brusgaard Nielsen (Nørre Ørslev-Systofte) og Peter Kot Nielsen (Stubbekøbing)

Dagsorden:

- 1. Velkomst, ved formanden for provstiudvalget**
- 2. Revision af regnskab 2022 – evaluering af møde med revisor den 2. marts 2023**
- 3. Budget 2024 – proces ifm. Kirkeministeriets udmelding**
- 4. 5%-midler, ansøgning om og grundlag for bevilling**
- 5. PU's overvejelser om ansættelse af en provstimedarbejder på provstikontoret**
- 6. Samarbejder mellem menighedsråd**
- 7. Kalkning af kirker**
- 8. Gensidig orientering, herunder**
 - om påtænkte større anlægsarbejder i provstiet
- 9. Eventuelt**

Referat:

- 1. Velkomst, ved formanden for provstiudvalget**

Mødet blev indledt med en salme og velkomst ved formand Steen Erik Henriksen.

2. Revision af regnskab 2022 - evaluering af møde med revisor den 2. marts 2023

Torsdag den 2. marts 2023, blev der, sammen med Lolland Østre Provsti, afholdt møde med provstirevisor Jesper Randall Petersen i Sundkirken.

Jesper R. Petersen redegjorde for revisionen af regnskab 2021, herunder årsager til den forsinkede opstart af revisionen samt for opmærksomhedspunkter i forbindelse med aflevering af regnskab 2022.

De sidste 4 år, har PWC varetaget revisionen af menighedsrådenes og provstiudvalgenes regnskaber. Revisionen har ikke forløbet tilfredsstillende, idet der har været stor udskiftning i PWC's personale, som har medført forsinkelser i revisionsprocessen. Det har således ikke været muligt at overholde deadlines.

PWC har igen vundet udbuddet om provstirevisionen de kommende 4 år. Jesper forelagde model for, hvorledes revisionsprocessen vil foregå således, at fristerne fremover vil blive overholdt. Dette indebærer blandt andet, at menighedsrådene sammen med revisors materialeliste til brug for revisionen af årsregnskab 2022, har modtaget en prædateret regnskaberklæring, med datoen 15. september 2023, som skulle behandles/underskrives forlods i forbindelse med godkendelse af regnskab 2022. Det er vigtigt for revisionens udførelse, at datoen på regnskaberklæringen ligger så tæt som muligt op ad revisionens aflevering af revisionsprotokollatet som muligt.

Jesper gjorde opmærksom på den manglende funktionsadskillelse, som er en naturlig følge af, at der ikke er reel mulighed for funktionsadskillelse hos de fleste regnskabsførere. Revisionen er dog forpligtet til, i revisionsprotokollaterne, at gøre opmærksom på, at der kan være risici forbundet med manglende funktionsadskillelse.

Der blev givet en kort orientering om den nye bogføringslov, som træder i kraft i 2024.

Der har været generel utilfredshed med, at revisionen har givet bemærkninger til menighedsråd, som har fulgt budgetudvalgets vejledende gavepolitik. Det blev påpeget overfor Jesper, at man ikke ønsker disse bemærkninger, når menighedsrådene har holdt sig indenfor budgetudvalgets godkendte rammer. Jesper tilkendegav, at revisionen er opmærksom på forholdet.

Mødet med revisor blev drøftet i plenum. Der blev givet udtryk for, at mødet føltes langt, var spild af tid og at revisor brugte meget tid på at forklare forhold, som ikke står til at ændre, såsom årsag til den forsinket revisionsproces 2021 og funktionsadskillelse. Der havde, for nogets vedkommende, været forventning om mere praktiske forklaringer, mere konkret orientering om kommende revision og i den forbindelse mere præcis præsentation om de bilag, som ønskes fremsendt/forelagt samt mere grundlæggende vejledning i forbindelse med den nye bogføringslov. Der blev efterspurgt kursus i den nye bogføringslov. Steen orienterede i den forbindelse om, at der bliver arbejdet på at afholde kursus efter sommerferien.

Provsten afrundede emnet med bemærkning om, at PWC ikke helt har vidst hvilken opgave det var de bød ind på. Vores provsti og de øvrige provstier i stiftet, har alle været utilfredse med PWC, hvorfor alle følger og ser revisionen nøje efter. Stiftet er gjort opmærksom på, at revisionen har haft vanskeligt ved at opfylde kravene i aftalen.

Præsentationen, som revisor benyttede under mødet, blev udsendt til menighedsrådenes sognepostkasser den 9. marts 2023 og er ligeledes at finde på www.provsti.dk/falster: [Fællesmøder med Lolland Østre Provsti](#).

Der blev slutteligt gjort opmærksom på, at budgetudvalgets gavepolitik ikke stemmer overens med Landsforeningens gavepolitik.

Provsten orienterede om, at man i budgetudvalget har planer om at revidere gavevejledningen.

Af hensyn til nye menighedsrådsmedlemmer blev det oplyst, at budgetudvalget består af Lolland Østre og Falster provstier, som begge ligger indenfor ligningsområdet i Guldborgsund-kommune. I udvalget sidder 3 læge medlemmer fra hvert provsti og de 2 provstier. Budgetudvalget udarbejder vejledende gavepolitik, vejledende honorarsatser og GIAS-takster.

OBS på menighedsrådets behandling af revisionsprotokollater for 2022:

Fristen for godkendelse af revisionsprotokollaterne er den 15. oktober 2023, hvor de skal lægges op i kirkeportalen. Eftersom revisor har frist for aflevering den 15. september 2023, er det vigtigt, at der ligger et menighedsrådsmøde i perioden 15. september til 15. oktober 2023.

Menighedsrådet skal tage aktiv stilling til evt. bemærkninger i revisionsprotokollaterne, det vil sige, at det skal fremgå tydeligt af referatet, hvilke tiltag man vil foretage, for at efterleve evt. revisionsbemærkninger. *Det er altså ikke tilstrækkeligt at skrive "taget til efterretning" i referatet.*

3. Budget 2024 - proces ifm. Kirkeministeriets udmelding

Kirkeministeriet har ændret fristerne for budgetproces 2024 i 2023, idet alle systemer til understøttelse af budgetprocessen for 2024 skal opdateres i henhold til ny lov om folkekirkens økonomi, LBK nr. 424 af 19/04/2023. Jævnfør cirkulære nr. 9149 af 22/02/2023 §1 skal provstiudvalget senest den 15. maj 2023 udmelde de foreløbige driftsrammer for kirkekasserne. Menighedsrådene har jf. §2 frist til den 30. juni 2023 for aflevering af budgetbidraget.

Der er endnu ikke åbnet op for at udmelde de foreløbige rammer elektronisk via økonomiportalen. Så snart systemerne åbnes op for såvel udmelding af rammer og indmelding af budgetbidrag, vil de foreløbige rammer blive udmeldt elektronisk, og I vil få meddelelse herom.

De foreløbige drifts- og anlægsrammer for budget 2024 blev udsendt i skrivelse den 14. marts 2023 til menighedsrådenes sognepostkasser. Det er således provstiudvalgets opfattelse, at det enkelte menighedsråd med udgangspunkt i de foreløbige udmeldte rammer og regnskabstal fra tidligere år, godt kan påbegynde budgetprocessen for 2024, i form af stillingtagen til rammerne, udgiftsniveauer og ønsker.

Budgetudvalg fik i 2022 udarbejdet en ny beregningsmodel "Guldborgsundmodellen", som danner grundlag for udmelding af de foreløbige rammer til basisdriften. Det blev besluttet, at denne beregningsmodel indføres over 5 år, hvoraf budgetår 2024 nu er det andet år.

Driftsrammen er beregnet således, at "Guldborgsundmodellen" i 2024 vægter med 40%, kombineret med en beregning, som vægter 60%, hvor der er taget udgangspunkt i indeværende års godkendte rammer, fratrukket engangsbevillinger samt forsikringspræmie. Menighedsrådene skal således *ikke* budgettere med denne udgift i budgetbidraget. Provstiudvalget vil i forbindelse med fastsættelsen af de endelige rammer tildele de enkelte kasser midler til forsikringspræmien samt bidrag til arbejdsmiljørådgivning for de lokale kasser. Renter til stiftslån er indregnet med det fulde kendte beløb i den udmeldte driftsramme.

Anlægsrammen er udmeldt med baggrund i de af provstiudvalget kendte afdrag på lån.

Husk at udfylde budgettets sider med målsætning, særlige indsatsområder og forklaringer således, at disse stemmer overens med budgetlægningen og evt. ønsker.

Der afholdes **offentligt budgetsamråd den 17. august 2023, kl. 19.00 i Lindeskovkirken**. Her vil de økonomiske forhold blive nærmere gennemgået. Menighedsrådet bør lade sig repræsentere af 2 medlemmer fortrinsvis formand og kasserer/regnskabsfører.

De endelige drifts- og anlægsrammer bliver udmeldt senest den 15. september 2023. Udmeldingen sker via økonomiportalen samt med en følgeskrivelse, som sendes til menighedsrådets sognepostkasse.

Endeligt budget 2024 afleveres via økonomiportalen senest den 15. november 2023. I forbindelse med aflevering af de endelige budgetter, skal menighedsrådet være særlig opmærksomhed på budgettets bilag 4: Personalets stillingsbetegnelse skal fremgå og der skal være taget aktiv stilling til fordelingen af timetal/løn på formål, ligesom timetallet skal være retvisende.

Budgetlægningen blev debatteret i plenum, hvor der blev gjort opmærksom på, at mindre sogne med store præstegårde, som man må prioritere, har det svært, for man ønsker ikke at skære ned på vedligeholdelsen af kirkegården, idet kirkegården er sognets ansigt udadtil og har kulturhistorisk værdi. Derudover blev der spurgt ind til Guldborgsundmodellen, og hvorledes denne tager højde for stigende udgifter.

Provsten bemærkede:

- At Guldborgsundmodellen oprindeligt er udarbejdet til Varde provsti af produktionshøjskolen Metropol. Den tager sigte på tildeling af ligningsmidler til den ordinære drift. Modellen bliver beregnet ud fra kirkers og sognegårdes grundarealer, kirkelige handlinger, folkekirkemedlemmer, antal kirkegårde og kirkegårdsarealer, administrationsudgifter mv. Den vil derfor tage højde for ændringer i disse forhold.
- At modellen bruges i forbindelse med udmelding af de foreløbige driftsrammer.
- At menighedsrådet i deres efterfølgende budgetbidrag kan fremsende ønsker til f.eks. kirkekor, istandsættelser eller anskaffelser som f.eks. græsslåmaskiner. Aktivitets ønsker skal understøttes af målsætningsbeskrivelsen på budgettets side 1.
- At der ligger et stort arbejde bag Guldborgsundmodellen og menighedsrådene vil blive inddraget, med henblik på fremsendelse af oplysninger om ovennævnte forhold. Det er erfaringen, at ændringer i disse forhold vil påvirke udmøntningen af ligningsmidler til driftsrammen minimalt. Hvorfor modellen kun bliver genberegnet hvert 3. år.
- At det har været vigtigt at få udarbejde en gennemsigtig model, som kan synliggøre, hvorfor ligningsmidlerne bliver fordelt, som de gør, og ikke som vi ”plejer”. Vi er en offentlig institution, som forvalter offentlige midler og er i den forbindelse pligtige at kunne forklare vores prioriteringer overfor offentligheden.

4. 5%-midler, ansøgning om og grundlag for bevilling

Provstiudvalgets pulje med 5%-midler, er en reserve, som kun kan fornys i forbindelse med budgetlægningen. Midlerne er udelukkende til brug for dækning af pludseligt opstået uforudsete udgifter, som det ikke har været muligt at budgettere med eller forhold som kræver omgående handling.

Uforudsigelige merudgifter skal dækkes gennem omdisponering inden for den godkendte driftsramme ved ombudgettering eller ved at udsætte/sparre/skære ned på andre arbejder og aktiviteter.

Hvis menighedsrådet har frie midler, kan der søges om tilladelse til at benytte disse.

Ansøgning til provstiudvalget om tilskud af 5%-midlerne skal indeholde en beskrivelse af det pludseligt opståede behov samt begrundelse for, hvorfor menighedsrådet ikke har mulighed for selv at afholde udgiften, jf. ovenfor. Ansøgningen vedlægges dokumentation for menighedsrådets manglende økonomi. Hvis der er indhentet tilbud/overslag, skal disse også vedlægges.

Ønsker om forbedringer og anskaffelser skal fremføres som ønsker til kommende års budget.

Det er muligt, at få lån i 5%-midlerne til f.eks. anlægsarbejder. Lånet vil skulle afdrages over 12 måneder.

5. PU's overvejelser om ansættelse af en provstimedarbejder på provstikontoret

Bjørn O. Krohn forelagde provstiudvalgets overvejelser om ansættelse af en provstimedarbejder, idet udvalget pt. er reaktivt men gerne vil være mere proaktivt i forhold til menighedsrådene. Det er derfor ikke et mål i sig selv at ansætte flere i provstiet, men et mål at kunne understøtte

jer menighedsråd bedre i jeres arbejde i det daglige virke. Flere provstier i Danmark har indtil flere provstimedarbejdere ansat, alt efter provstiets størrelse.

En provstimedarbejder skal ses som en samarbejdspartner for menighedsrådene. En man kan kontakte, opsøge eller som kan komme ud til menighedsrådene og være behjælpelig/opsøgende med stort og småt.

Hvad tænker I?

Debat og brainstorm foregik i plenum.

Nogle mente, at man er dækket godt ind i den hjælp, som kan hentes hos henholdsvis stiftets medarbejdere og i Landsforeningen af menighedsråd. Der blev udtrykt bekymring om finansieringen, når nu der skal spares andre steder/i rådene.

Bjørn orienterede om, at en provstimedarbejder ikke nødvendigvis skal ses om en ”ekstra udgift”, idet menighedsrådene har mulighed for at få hjælp til at undgå sager i forbindelse med afskedigelser, få udviklet samarbejder på tværs evt. omkring kirkegårde og organister. Der er sikkert muligheder, vi endnu ikke er kommet på.

Der blev ytret ønske om, at en provstimedarbejder kan være behjælpelig ved det kommende valg og rekruttering af medlemmer til rådene.

Andre kunne godt se det fornuftige i at få skabt et godt samarbejde. Det er vigtigt, at hvis noget skal gro, skal det komme fra menighedsrådene selv. Vi skal tænke: ”hvad har vi brug for?”, ”hvad kan vi bruge hinanden til?” og ”hvordan kan vi bruge hinanden?”. Der er brug for administrativ arbejdskraft i menighedsrådene – ikke alle har en administration, som i Nykøbing F. og Nordvestfalster. De fleste må klare sig med ”sig selv” og køkkenbordet. Vi skal være bevidste om den megen tid, som bruges på administrative udfordringer. Her kan en provstimedarbejder muligvis være behjælpelig.

Der blev lagt op til, at menighedsrådene summer på forslaget og debatterer det på deres møder.

6. Samarbejder mellem menighedsråd

Den nye økonomilov lægger op til nye muligheder.

Menighedsrådenes formænd, kontaktpersoner, gravere og kirkeværger sidder meget alene. Provstiudvalget har gennem tiderne set en del sager, som har kostet mange penge, på grund af fejl håndtering. Det vil styrke menighedsrådene hvis der bliver lavet ERFA-grupper, hvori der kan spares med hinanden, udveksles erfaringer, løse udfordringer sammen og evt. problemer vil kunne ”fanges”, førend de bliver for store og f.eks. fagforeninger kommer ind over.

En provstimedarbejder vil kunne være tovholder for f.eks. ERFA-grupper, indkalde hertil, deltage i og være menighedsrådene til hjælp og støtte med de udfordringer der er eller kommer.

7. Kalkning af kirke

Kalkning bør foretages efter behov og ikke automatisk med faste intervaller.

Det har været praksis at indhente mindst 2 tilbud i forbindelse med arbejder, som overstiger kr. 50.000,-. Ved kalkning af kirkerne viser det sig imidlertid, at lave bud ofte indebærer lav kvalitet, evt. decideret fejlbehandling med store ekstraomkostninger og besvær til følge.

Det kan derfor være hensigtsmæssigt, såfremt der er gode erfaringer med en kvalificeret murer, som man har tillid til, at lade denne udføre arbejdet i regning. Håndværkeren kan evt. selv sørge for stillads.

Det vurderes dog, at man i lighed med forpagtningskontrakter, sender kalkningen i ”udbud” f.eks. ved hver 3. kalkning således, at der indhentes mindst 2 tilbud.

Ifølge den nye økonomilov, hvor der er åbnet op for tildeling af projektbevillinger, kan provstiudvalget bevilge hele beløbet til kalkningen i det år, hvori der skal kalkes, som et projekt.

8. Gensidig orientering, herunder - om påtænkte større anlægsarbejder i provstiet

- **Nykøbing F.:** Har et projekt på tegnebrættet vedr. opførelse af et nyt sognehus. Der foreligger endnu intet konkret. Det forventes, at arkitekterne går i gang til august.
- **Maglebrænde:** Træværk på kirkens tagrytter skal renoveres. Anslået pris kr. 450.000,-.
- **Væggerløse:** Er i gang med projekt ”sognegård”, som er en udvidelse af den eksisterende konfirmandstue, med henblik på at gøre den mere tidssvarende. Sognet har gennem flere år fået øget aktivitet og fået mange frivillige. Forprojektet er godkendt af PU i marts 2023. Anslået pris ca. kr. 12 mio.
- **Karleby:** Tag på kirken trænger til udskiftning/renovering, især vestsiden. Skal på provstesyn.
- **Torkilstrup-Lillebrænde:** Der er antaget en ny arkitekt til projektet vedr. tilgængelighed på Torkilstrup kirkegård. Præstegården skal renoveres i forbindelse med præsteskitte.
- **Sønder Kirkeby:** Projekt vedr. renovering af kirkens tårn, sænkning af orglet og udskiftning af kirkens varmeanlæg ligger til behandling hos Stiftsøvrigheden. Der er muligvis skimmelsvamp i altertavlen.
- **Ønslev-Eskilstrup:** Der har været en påkørsel af stendiget ved Eskilstrup kirke, 12 m mur er ødelagt. Reparationen andrager kr. 113.000,-. Menighedsrådet afventer kalkningstjernen i forbindelse med udskiftning af radiatorer i Ønslev kirke.
- **Skelby-Gedesby-Gedser:** Gulvrenovering i Gedesby kirke er i gang. Nationalmuseet skal se på kirkens altertavle og kirkeskib, i forbindelse med besigtigelse af gulvet. Det forventes, at den del af gulvet som er færdigt, indvies den 25. juni 2023. Kirkediget ved præstegården er skredet ud p.g.a. vand og skal omsættes. Kommunen planlægger landsby fornyelse i Skelby og i den forbindelse ses der på arealerne foran kirken. Gedser præstegård trænger til indvendig vedligeholdelse.
- **Falkerslev:** Ingen projekter
- **Horbelev:** Ingen projekter. Er ved at være færdig med renovering af indkørsel til præstegården. Det har været et godt forløb, som både menighedsråd og præst er glade og tilfredse med.
- **Aastrup:** Ingen projekter. Der skal anskaffes en plæneklipper og fingerklipper til præstegårdshaven.
- **Gundslev:** Ingen projekter
- **Nørre Alslev-Nørre Kirkeby:** Opførelse af ny konfirmandstue påbegyndes den 3. maj og forventes færdig den 17. november 2023. Den gamle konfirmandstue skal nedrives, finansiering hertil påføres budgetønske til 2024. Der skal ryddes godt op i synsudsatte arbejder. Derudover skal der ses på kirkekalkning.
- **Idestrup:** Har søgt kommunen om tilladelse til nedrivning af præstegården. Kommunen har vurderet præstegården til en save-score på 2, hvilket giver udfordringer og lang sagsbehandlingstid.

9. Eventuelt

Menighedsrådene skal være opmærksomme på jordtilliggender til præstegårdene, idet vurderingsstyrelsen vil foretage omklassificering af ejendomme med 2-15 ha. til privatbolig.

Provstiudvalget opfordrer til, at menighedsrådene opkræver forudbetaling for vedligeholdelse af gravsteder således, at man er sikre på at få betaling for det arbejde, der bliver udført.

Der blev spurgt ind til abonnementet på Videntjenesten. Provstiudvalget afholder udgiften, som årligt andrager kr. 12.250,-. Såfremt abonnementet ikke benyttes, vil det være hensigtsmæssigt at opsiges det. Sagen vil blive taget op på budgetsamrådet, hvor det vil blive besluttet om abonnementet skal opsiges.

Steen Henriksen takkede for god ro og orden og mødet blev afsluttet med en salme.

Med venlig hilsen

p.u.v.

Michael Fagerlund

Provst